

GDK: 624:907

Ohranjanje biološke pestrosti v gozdu

Dubourideu, J. Mortier, F., Hermeline, M. – *Biodiversité et gestion des forêts publiques en France: du concept à la pratique. (Biološka pestrost in gospodarjenje z javnimi gozdovi v Franciji: od zamisli do prakse). Revue Forestière Française, 47 (1995), 3, 223–229.*

Pri gospodarjenju z javnimi in državnimi gozdovi v Franciji je izrazito opazna zahteva po ohranjanju in obnavljanju biološke pestrosti. Zahteva je uveljavljena v gozdno-gospodarskih načrtih. Izvajanje te naloge poteka po navodilih Ministra za kmetijstvo in gozdarstvo, ki v zvezi z gospodarjenjem z gozdovi predpisuje obvezno kartiranje vseh gozdnih rastišč in drugih habitatov, ki so na en ali drug način pomembni za ohranjanje biološke pestrosti, ugotavljanje zastopanosti in ogroženosti drevesnih in drugih vrst, določanje zavarovanja vrednih sestojev in posameznih dreves itd.

V članku so predstavljena načela in postopki za ohranjanje vseh ravni biološke pestrosti v gozdu, kamor spada genetska variabilnost znotraj posameznih vrst, pestra zastopanost vrst in ekosistemska pestrost. Pri rednem gospodarjenju z gozdovi so za uveljavitev omenjenih načel pomembne naslednje naloge:

- določitev posebnih gozdnih površin za ohranjanje biološke pestrosti,

- ohranjanje najmanj enega starajočega se ali odmrlega drevesa na hektar, kar služi ohranjanju življenjskega prostora številnim vrstam mahov, lišajev, gliv, žuželk itd., kar daje možnosti tudi žuškojedim pticam in sploh služi ohranjanju prehranjevalne verige,

- ohranjanje najmanj enega do deset votlih dreves na 5 hektarjev kot gnezdišč za ptice duplarice, kot življenjskega prostora za male sesalce itd.;

- prilagajanje gojitvenega ukrepanja tistim delom gozda, ki so posebno bogati z različnimi vrstami in ki so pomembni za nego krajine;

- ohranjanje manjših vrzeli v sestojih, negovanje notranjih in zunanjih gozdnih robov, ohranjanje najrazličnejših ekoloških niš in sploh negovanje ekološke pestrosti gozdnega prostora;

- malopovršinsko pomlajevanje z dolgimi pomlajevalnimi dobami;

- upoštevanje časa gnezdenja ptic pri delu v gozdu;

- pravilno ravnanje s sečnimi odpadki, z odvečnim materialom pri graditvi cest – da ne zažigamo vejevja v gozdu, ne mečemo vejevja v struge potokov, ne zasipamo vodnih izvirov, mlak, posebnih malopovršinskih habitatov ipd.;

- omejevanje fitosanitarnih ukrepov na najnujnejše in skrbno upoštevanje vseh veljavnih predpisov v zvezi s tem;

- rešitev problema preštevilne divjadi;

- spremljanje razvoja biološke pestrosti s stalnim opazovanjem, z občasnimi inventurami.

Biološko pestrost ohranjajo tudi z mrežo sistematično izbranih bioloških rezervatov, ki so poleg tega namenjeni tudi za znanstvena raziskovanja in kot predstavitveni objekti za strokovno in drugo javnost. Mreža zajema t. i. vodene (dirigirane) rezervate, v katerih je človekovo poseganje omejeno s predpisi, ter t. i. integralne rezervate, ki so načeloma popolnoma zavarovani pred človekovim poseganjem in prepuščeni naravnemu razvoju. Prvih je v Franciji 117 s skupno površino 19.089 ha, drugih pa je 18 s skupno površino 640 ha.

V zaključku avtorji razpravljajo o pomenu različnih območij zavarovane narave, ki utegnejo obsegati največ 5% kopne zemeljske površine. Zavarovana območja v tem obsegu ne zadostujejo za ohranjanje biološke pestrosti. Zato moramo biološko pestrost reševati predvsem z rednim gospodarjenjem z gozdovi in z naravnim prostorom in pri tem najti pravo pot med različnimi interesi.

Gregor Božič
Dr. Marjan Zupančič